

Tíðargreinin verður skrivað av skiftandi fólki, sum ikki dagliga eru knýtt at blaðnum. Evnini eru ymisk, men viðgera øll okkurt evni, sum er viðkomandi fyri tíðina júst nú.

hava ymiskar profilar, ið harvið menna ávísar hugsjónarligar síður á børnunum. Ein barnagarður kann byggja á kristin virði, ein annar á grøn virði o.s.fr. (Sum kuriosum kann nevast, at tað í 70'unum enn tá vóru marxistiskt inspireraðir rætningar innan pedagogikk.)

Fyrimunurin er sum vera man, at børn á stovni venja seg við aðrar hættir at síggja heimin enn tey annars høvdu gjørt. Hóast pedagogarnir eru týðandi fyri sosialiseringina skal ikki gloymast, at børnini sjálvi eisini socialisera hvørt annað og læra at umganga fólk, ið er øðrvísi enn tey sjálvi. Argumenterast kann fyri, at júst hetta eru førleikar, ið eru týðningarmiklir í nútíðar samfelagnum. Uttan iva eru eisini

foreldur, ið hava tørv á at læra nýggjar uppalingarhættir frá professionellum uppalarum.

Pedagogar eiga at virðast og lønast væl

Av tí at pedagogar sostatt fylla sera nógv í lívinum hjá børnum og mugu sigast at vera altavgerandi fyri hvussu børnini fara at menna seg frameftir, kann illa sigast annað, enn at pedagogikkinn er ein samfelagsliga týðningarmikil professión. Skal ein professión menna seg og draga dugnaligastu fólkinum at sær, er neyðugt, at professiónin er vird og væl lønt.

Galdandi er fyri allan uppalingarsektorin, at tað er trupult at seta neyvt fokus á

substansin í arbeiðum. Hetta hevur tann fyrimun í mun til t.d. sjúkrarøktarar, at tað er truplari at fokusera á feilir hjá ávísam starvsfólki. Hinvegin er tað harvið eisini truplari at fokusera á kvaliteturin í yrkinum. Tað, ið hendir á einum sjúkrahúsi hevur ofta bráðfeingis og álvarsligar avleiðingar. Avleiðingarnar av uppalingarsvíki síggjast hinvegin ofta ikki fyri fleiri ár aftaná, og tí er lættari at sjofla økið, bæði tá tað kemur til løn, viðurkenning, normering, fyrireiking, eftirútbúgving o.s.fr. Hetta síðsta er forrestin eisini galdandi fyri pedagogiskar grannaprofessiónir sum fólkháskúlalærarar og miðnámslærarar. Tað er ikki fyrr enn seinni í lívinum, at børnini og foreldrinu finna út av hvørji øki ikki vórðu

ment nøktandi, tað veri seg á persónliga ella fakliga økinum.

Eg meti sjálvur, at tað hevur týðning, at fáa nógv ambitiøs ung – kvinnur sum menn – at lesa pedagogiskar professiónir, og til tess er neyðugt at lyfta professiónina í mun til tað vit higartil hava sæð. Eingin professión er perfekt og feilir verða gjørdir í øllum professiónum. Men við at betra um útbúgvingarstig og arbeiðskor er møgulegt at betra munandi um uppalingarumhvørvið hjá nýggju ættarliðinum.

Gott nýggjár,
Sámal Matras Kristiansen,
samfelagsfrøðingur